

7/10843
10844

T.C.
BAŞBAKANLIK
Dış Ticaret Müsteşarlığı

Sayı : B.02.1.DTM.0.02.04.03
Konu : Yazılı Soru Önergisi

09.12.05 55687

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 28/11/2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02/6243 sayılı yazıları

Kütahya Milletvekili Abdullah Erdem CANTİMUR ve Manisa Milletvekili Ufuk ÖZKAN tarafından tevcih edilen yazılı soru önergelerinde yer alan hususlara ilişkin görüşleri havi not ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Kürşad TÜZMEN
Devlet Bakanı

EKLER:

1- 1 Not (3 sayfa)

**MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN UFUK ÖZKAN TARAFINDAN TEVCİH EDİLEN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİSKİN DEĞERLENDİRMELER**

Tarafıma tevcih edilen soru önergesinde; İzmir Aliğa'daki Nemrut İskeleler Bölgesi'nin bölgedeki sanayi kuruluşlarının ihracat ve ithalat taleplerine yanıt verebilecek önemli bir merkez durumunda olduğu, İzmir Alsancak Limanı'nın kent merkezinde kalması nedeniyle ihracat ve ithalatın yoğunlaştığı bu dönemde artık yetersiz olduğu ifade edilerek, Aliğa'daki rafineri ve petrokimya tesislerinin varlığı ile ağır sanayi bölgesi durumunda olan Nemrut Körfezindeki iskelelerin birleştirilmesi ve limana dönüştürülmesi yönündeki çalışmalara Bakanlığımızın katkısı olup olmayacağı sorulmaktadır.

Söz konusu soru önergesiyle ilgili olarak Ege İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği'nin görüşlerine başvurulmuş olup, adigeçen Birlik yetkililerince dile getirilen hususlar aşağıda belirtilmektedir.

- Aliğa'daki Nemrut İskeleler Bölgesi, fiilen beş büyük şirketimiz (Ege Gübre, Nemtaş, Limaş, Çukurova (Ege Çelik) ve Habaş) tarafından ithalat ve ihracat yüklemelerinde kullanılmaktadır. Bunların dışında Nemrut Körfezi'nin bitişiğinde PETKİM'e ve Petrol Ofisi'ne ait iskeleler bulunmaktadır. Söz konusu alanın kullanımı bütünüyle dökme yüklerle ilgili olup, konteyner taşımacılığı ile bir ilgisi bulunmamaktadır. 2004 yılında bahse konu iskelelere 1.447'si Türk bandıralı ve 2.077'si yabancı bandıralı olmak üzere 3.524 gemi uğramıştır. Aynı yıl 6 milyon ton yükleme, 17 milyon ton boşaltma olmak üzere toplam 23 milyon ton dökme yük elleçlenmiştir.

- Bölgede, Türkiye'nin elektrik ark ocaklı demir-çelik tesislerinin %40'ı faaliyette bulunmakta olup, 4 iskele bu demir-çelik tesislerinin ve Ege Gübre Sanayii A.Ş.'nin ithalat ve ihracat yüklemelerine cevap vermektedir.

- Mevcut 5 iskeleye ilaveten yine dökme yük konusunda hizmet vermek üzere 7 iskele kurulması için başvuruda bulunulmuştur.

- Mevcut iskelelerin, limandaki su derinliği konusunda bir sorunları olmamakla birlikte, geri sahalarının kısıtlı olması nedeniyle, değil konteyner istifleme alanı oluşturulması, demiryolu hattının sahalarından geçmesi konusunda bile itirazları bulunmaktadır.

- Nemrut Koyundaki iskelelerin dökme yük konusunda Türk dış ticaret erbabına ve sanayicisine büyük hizmetleri olmakla birlikte, Türkiye'nin en büyük konteyner limanı olan İzmir-Alsancak Limanı'nın bir alternatifi olmadığı düşünülmektedir. İzmir-Alsancak Limanı, doğal konumu itibarıyla liman hizmetlerinin yürütülmesi bakımından ideal özellikler taşımaktadır. Limanın mevcut sorunlarının giderilmesini ve kapasitesinin artırılmasını teminen özelleştirilmesi, Ege Bölgesi'nde yerleşik ihracatçı ve ithalatçılarımız açısından yaşamsal bir önem taşımaktadır.

- İzmir-Alsancak Limanı'na ilaveten Nemrut İskeleler Bölgesi'nin de geliştirilmesinin ülkemiz ekonomisine ve dış ticaretimize önemli katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Konuyla ilgili yetki ve sorumluluğun Ulaştırma Bakanlığı iştiğal alanına dahil olması nedeniyle, anılan Bakanlık yetkilileri ile temasa geçilerek, adigeçen bölgenin limana dönüştürülmesine yönelik bir çalışma olup olmadığı hususunda bilgi alınmıştır. Bakanlık yetkilileri, "Demiryollar, Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü'nün (DLH) yatırım programında İzmir Limanının genişletilmesi ve bu kapsamda Çandarlı'da yeni bir liman

inşaatına dair bir projenin mevcut olduğunu, bu projeye ilişkin fizibilite, imar planı ve ihale çalışmalarının yapılmakta olduğunu ve yapılan çalışmalar hakkında daha ayrıntılı bilginin Bakanlıklarından temin edilebileceğini, ancak yatırım programında Nemrut İskeleler Bölgesi'nin limana dönüştürülmesi konusunda herhangi bir projenin yer almadığını ifade etmişlerdir.

Öte yandan, 2. maddede yer alan Nemrut bölgesinde gümrük işlemlerinin yapılacağı bir birim kurulmasına ilişkin değerlendirmeler aşağıda yer almaktadır.

- Kıyılarımızda bulunan özel veya tüzel kişilere ait iskelelerden yapılmak istenilen ithalat veya ihracata ilişkin yükleme ve boşaltma talepleri iskelenin bulunduğu yerdeki en yakın gümrük idaresinden görevlendirilen memurlar tarafından karşılanmaktadır. Bu kapsamda, Nemrut İskeleler bölgesindeki gümrük işlemleri de, iddia edildiği gibi İzmir'den gelen gümrük yetkililerince değil, sözkonusu bölgeye en yakında bulunan ve her türlü gümrük işlemini yapmaya yetkili Aliğa Gümrük Müdürlüğü'nce gerçekleştirilmektedir.

- Nemrut İskeleler Bölgesinin limana dönüştürülmesi çalışmalarının tamamlanmasının ardından gümrük işlemlerinde bir aksamaya sebebiyet verilmemesi amacıyla yine Aliğa Gümrük Müdürlüğü tarafından gerekli tedbirler alınarak anılan Gümrük Müdürlüğü personeline gümrük hizmeti verilecektir.

- Diğer yandan, Aliğa'da ve Nemrut İskelelerinin bulunduğu bölgede yerleşik firmalarımızca yapılan ihracat işlemlerinin yerinde ve zaman kaybına yol açmaksızın gerçekleştirilmesi için 2002 yılı Haziran ayından beri Aliğa Ticaret Odası hizmet binasında Ege İhracatçı Birlikleri'nin irtibat bürosu faaliyet göstermektedir.